

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
СУМСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ**

**Силабус ВК 6.1
УПРАВЛІНЬСЬКА ДЕОНТОЛОГІЯ**

Загальна інформація		Пояснення			
Рівень вищої освіти		II рівень; магістр			
Освітня програма		освітньо-професійна програма «Менеджмент і адміністрування»			
Спеціальність		073 Менеджмент			
Статус дисципліни		Вибіркова			
Кредити ECTS	4	Навчальний рік	2024-2025	Рік навчання - I	Семестр 2
Кількість годин	120	Кількість змістових модулів ¹		8	Лекційні заняття – 14 год. Практичні заняття -16 год. Самостійна робота – 90 год.
Вид контролю		залік		Мова викладання - українська	
Посилання на курс в Teams		http://surl.li/dghqg https://teams.microsoft.com/l/team/19%3atpDeguB68fJypJc7-k7fkL5ABQUXSqeRDHEu9rf1mmg1%40thread.tacv2/conversations?groupId=5a89b6df-1a81-416e-8caa-99b27b3f2d1a&tenantId=d660d3ac-24a7-4f9f-95da-4d5547a3761c			
Консультації		за домовленістю та потребою студентів; очно, дистанційно			
Пререквізити / передумови для вивчення дисципліни		знання, уміння й навички, отримані в результаті вивчення ділового адміністрування, менеджменту організацій, публічного адміністрування, лідерство і управління, кадрового менеджменту, аудиту і оцінювання управлінської діяльності, конфліктології та психології управління, інноваційного менеджменту. навички володіння комп'ютером на рівні користувача ПК; можливість роботи на платформі Microsoft Teams			
Додаткові умови		додаткові умови відсутні			
Обмеження		обмеження відсутні			
Постреквізити		знання з навчального курсу можуть бути використані під час написання магістерської роботи			

Інформація про викладача:

Викладач: Прядко Любов Олексіївна, кандидат педагогічних наук, доцент

Кафедра: педагогіки, спеціальної освіти та менеджменту

E-mail: Lubovpryadko77@ukr.net

Телефон: +380 95 30 29 425

Профайл лектора:

¹ змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)

- ORCID ID 0000-0002-7168-4601
- профіль науковця на порталі НБУВ: ID:0036362; адреса матеріалу: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ASUA/0036362>

Засоби зв'язку: Microsoft Teams, Viber, електронна пошта

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «**Управлінська деонтологія**» є формування у майбутніх керівників моральних цінностей сучасного управління через засвоєння нормативних засад, сприяння професійному розвитку і саморозвитку здобувачів вищої освіти на рефлексивній основі

ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основними завданнями вивчення дисципліни «**Управлінська деонтологія**» є:

- розкриття соціальної та психологічної значущості дотримання менеджером освіти норм управлінської деонтології;
- ознайомлення здобувачів вищої освіти з принципами і правилами управлінської поведінки, сприяння їх засвоєнню;
- формування стійкої позитивної мотивації нормативної поведінки й належного виконання професійного обов'язку, моральних цінностей та відповідних якостей;
- розвиток деонтологічної культури на рефлексивній основі, спонукання менеджерів освіти до самоаналізу своїх вчинків;
- визначення типових помилок поведінки менеджера освіти, пов'язаних із порушенням норм професійної моралі та вимог нормативних документів;
- розкриття особливостей нормативної поведінки менеджера освіти у процесі вирішення складних управлінських ситуацій;
- озброєння технологією розробки алгоритму індивідуальної управлінської взаємодії на деонтологічній основі.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент повинен:

знати:

- сутність та зміст професійної моралі керівника закладу освіти як основи його професійної поведінки;
- цілі та завдання управлінської деонтології, її об'єкт і предмет, зміст категорії та принципи;
- вимоги до нормативної поведінки керівника навчального закладу;
- сутність та зміст професійного обов'язку керівника;
- сутність та зміст основних нормативних вимог до керівника навчального закладу;
- сутність деонтологічної компетентності керівника;
- умови організації оптимального управління на деонтологічних засадах;
- роль рефлексії в діяльності керівника освітнього закладу;

- особливості формальних та неформальних відносин в управлінській діяльності, правила неформального спілкування;
- шляхи і форми професійного самовдосконалення керівника.

вміти:

- визначати деонтологічно допустимі дії в межах власної поведінки;
- використовувати раціональні способи правового регулювання управлінських відносин;
- захищати і впроваджувати правові відносини в управлінській діяльності відповідно до правових і розпорядчих принципів законності;
- усвідомлювати правову відповідальність за дії, які суперечать нормам управлінської деонтології;
- організовувати діяльність та спілкування в трудовому колективі на деонтологічних засадах;
- володіти методиками визначення деонтологічної компетентності керівника закладу освіти;
- організовувати індивідуальну управлінську взаємодію на деонтологічних засадах;
- здійснювати рефлексивний аналіз керівником своєї діяльності.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

1.Задорожна-Княгницька Л. В. Деонтологічна підготовка менеджерів освіти в університетах: теорія і практика: монографія. Маріуполь, 2017. 372 с.

2.Задорожна-Княгницька Л. В.Управлінська деонтологія : навчальний посібник Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 248 с.

3.Управлінська деонтологія / укл. Л.О. Прядко / Конспект лекцій. Суми: НВВ СОШПО. 2024. 60 с.

4.Шевченко Ю. М. Педагогічна деонтологія : навч.-метод. посіб. [для студ. спеціальності «Початкова освіта»] / Авт.-укл. Ю. М. Шевченко. Мелітополь : Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2018. 130 с.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ РЕСУРСИ

1. Кодекс законів про працю України. Верховна рада УРСР; Кодекс України, від 10.12.1971 р. № 322-VIII, поточна редакція – Редакція від 09.05.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>.

2. Про правила етичної поведінки: Закон України від 17.05.2012 р. № 4722-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4722-17#Text>.

3. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо роботи з конфліктами в державних органах. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0046859-22#Text>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (60%)			
Змістовий модуль 1	Тестування 1	Протягом вивчення змісту модулю	10
	<i>Творче завдання 1</i>		
Змістовий модуль 2	Тестування 2	Протягом вивчення змісту модулю	10
	<i>Творче завдання 2</i>		
Змістовий модуль 3	Тестування 3	Протягом вивчення змісту модулю	10
	<i>Творче завдання 3</i>		
Змістовий модуль 4	Тестування 4	Протягом вивчення змісту модулю	10
	<i>Творче завдання 4</i>		
Змістовий модуль 5	Тестування 5	Протягом вивчення змісту модулю	5
	<i>Творче завдання 5</i>		
Змістовий модуль 6	Тестування 6	Протягом вивчення змісту модулю	5
	<i>Творче завдання 6</i>		
Змістовий модуль 7	Тестування 6	Протягом вивчення змісту модулю	5
	<i>Творче завдання 6</i>		
Змістовий модуль 8	Тестування 6	Протягом вивчення змісту модулю	5
	<i>Творче завдання 6</i>		
Підсумковий контроль (40%)			
ІНДЗ			15
Підсумкове теоретичне завдання (<i>іспит</i>)			25
Разом			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75-84 (добре)	3 (задовільно)	
D	70 – 74 (задовільно)		
E	60 – 69 (достатньо)	2 (незадовільно)	
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)		
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Вид заняття	Тема змістового модулю	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Лекція 1	<i>Тема 1.</i>	Тестування 1	5
Семинар 1	Вступ до курсу «Управлінська деонтологія»	<i>Творче завдання 1</i>	5

Змістовий модуль 2			
Лекція 2	<i>Тема 2.</i>	Тестування 2	5
Семінар 2	Гене́за становлення та розвитку управлінської деонтології в Україні	<i>Творче завдання 2</i>	5
Змістовий модуль 3			
Лекція 3	<i>Тема 3.</i>	Тестування 3	5
Семінар 3	Ціннісно-деонтологічні орієнтири діяльності керівника закладу освіти	<i>Творче завдання 3</i>	5
Змістовий модуль 4			
Лекція 4	<i>Тема 4.</i>	Тестування 4	5
Семінар 4	Деонтологічна компетентність керівника закладу освіти	<i>Творче завдання 4</i>	5
Змістовий модуль 5			
Лекція 5	<i>Тема 5.</i>	Тестування 5	2
Семінар 5	Належна поведінка керівника закладу освіти у контексті управлінської деонтології	<i>Творче завдання 5</i>	3
Змістовий модуль 6			
Лекція 6	<i>Тема 6.</i>	Тестування 6	2
	Адміністративний вплив у контексті управлінської деонтології	<i>Творче завдання 6</i>	3
Змістовий модуль 7			
Лекція 7	<i>Тема 7.</i>	Тестування 7	2
	Деонтологічний контекст професійного спілкування керівника закладу освіти	<i>Творче завдання 7</i>	3
Змістовий модуль 8			
Лекція 8	<i>Тема 8.</i>	Тестування 8	2
	Деонтологічний контекст подолання конфліктів у закладі освіти	<i>Творче завдання 8</i>	3

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Василевська Т. Е. Саламатов В. О., Марушевський Г. Б. Етика державного управління : підруч. Київ, 2015. 204 с.
2. Василевська Т. Е. Особистісні виміри етики державного службовця : моногр. Київ, 2008. 336 с.
3. Васильєва М. П. Теоретичні основи деонтологічної підготовки педагога: автореф. дис. доктора пед. наук. Харків, 2003. 40 с.
4. Васильєва М. П. Теорія педагогічної деонтології. Харків, 2003. 216 с.
5. Васильченко Л. В. Управлінська культура і компетентність керівника. Харків, 2007. 176 с.
6. Васянович Г. П. Педагогічна етика : навч. посіб. Київ, 2011. 254 с.
7. Воронкова В. Г. Філософія гуманістичного менеджменту (соціально-антропологічні виміри) : монографія. Запоріжжя, 2008. 254 с.
8. Гладкова В. М., Пожарський С. Д. Основи акмеології : підруч. Львів, 2007. 324 с.
9. Етика в державному управлінні : метод. рек. / А. О. Кузнецов, Н. В. Левченко, С. В. Прживара. Харків, 2012. 60 с.

10. Жерносек І. П. Формування управлінської науково-методичної культури керівника ЗНЗ : метод. рек. Харків, 2010. 192 с.
11. Задорожна-Княгницька Л. В. Деонтологічна підготовка менеджерів освіти в університетах: теорія і практика: монографія. Маріуполь, 2017. 372 с.
12. Задорожна-Княгницька Л. В. Управлінська деонтологія : навчальний посібник Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 248 с.
13. Карамушка Л. М. Психологія освітнього менеджменту : навч. посіб. Київ, 2004. 185 с.
14. Козаков В. М. Соціально-ціннісні засади державного управління в Україні : монографія. Київ, 2007. 284 с.
15. Королюк С. В. Розвиток управлінської культури керівника загальноосвітнього навчального закладу : моногр. Полтава, 2007. 168 с.
16. Кремень В. Г. Філософія людиноцентризму в стратегіях освітнього простору. Київ, 2009. 520 с.
17. Кремень В. Г. Філософія управління : підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ, 2007. 360 с.
18. Крижко В. В., Мамаєва І. О. Аксиологічний потенціал державного управління освітою : навч. посіб. Київ, 2005. 203 с.
19. Крисюк С. В. Державне управління освітою : навч. посіб. Київ, 2009. 220 с.
20. Лозниця В. С. Психологія менеджменту. Теорія і практика: навч. посіб. К., 2011. 512 с.
21. Лукіна Т. О. Державне управління якістю загальної середньої освіти в Україні : моногр. Київ, 2004. 292 с.
22. Мармаза О. І. Менеджмент в освіті : дорожня карта керівника. Харків, 2007. 448 с.
23. Маслов В. І. Наукові основи та функції процесу управління загальноосвітніми навчальними закладами: навч. посіб. Тернопіль : Астон, 2007. 150 с.
24. Мовчан В. С. Етика : навч. посіб. Київ : Знання, 2007. 483 с.
25. Никоненко Ю. П. Теоретичні основи психологічної деонтології : навч. посіб. Ніжин, 2011. 182 с.
26. Освітній менеджмент: навч. посіб. За ред. Л. Даниленко, Л. Карамушки. К. : Шкільний світ, 2003. 400 с.
27. Островерхова Н. М., Даниленко Л. І. Ефективність управління: соціально-педагогічний аспект. Київ, 2001. 78 с.
28. Пальчевський С. С. Акмеологія : навч. посіб. Київ, 2008. 308 с.
29. Палеха Ю. І. Ділова етика : навч. посіб. Київ, 2002. 180 с.
30. Петрос О. М. Соціальний діалог у державному управлінні: європейський досвід та українські реалії : монографія О. М. Петрос. К. : НАДУ, 2012. 304 с.
31. Полякова Г. П. Деонтологічна підготовка науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації в аспірантурі: дис. ... кандидата пед. наук. Кіровоград, 2011. 311 с.

32. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування. Львів, 2011. 223 с.
33. Радченко О. В. Ціннісна система суспільства як механізм демократичного державотворення : монографія. Харків, 2009. 380 с.
34. Радул В.В. Філософські та соціально-педагогічні аспекти сучасних проблем освіти. Збірник наукових праць [Херсонського державного університету]. Педагогічні науки. 2017. Вип. 77(1). С. 52–58.
35. Растригіна А. М. Онлайн-навчання у постковідному освітньому просторі закладів педагогічної вищої освіти. Естетика і етика педагогічної дії. Київ Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2021. Вип. 23. С. 134–140.
36. Розвиток управлінської культури керівників професійно-технічних навчальних закладів : посіб. / за ред. В. І. Свистун. Київ, 2015. 141 с.
37. Романовський О. Г., Пономарьов О. С., Лапузіна О. М. Ділова етика : навч. посіб. Харків, 2006. 364 с.
38. Рудакевич М. І. Професійна етика державних службовців: теорія і практика формування в умовах демократизації державного управління : моногр. Тернопіль, 2007. 400 с.
39. Савчин М. В. Психологія відповідальної поведінки : монографія. Івано-Франківськ, 2008. 280 с.
40. Смирнова М. Є. Практика управління загальноосвітнім навчальним закладом: від функціонування до розвитку. Харків, 2013. 192 с.
41. Сорочан Т.М. Підготовка керівників шкіл до управлінської діяльності: теорія та практика: монографія. Луганськ : Знання, 2005. 384 с
42. Сучасні концепції менеджменту : навч. посіб. / за ред. Л. І. Федулової. Київ, 2007. 536 с.
43. Ходаківський Є. І. Богоявленська Ю. В., Грабар Т. П. Психологія управління : навч. посіб. Київ, 2008. 608 с.
44. Хоружа Л. Л. Педагогічна деонтологія : навч.-метод. посіб. Київ, 2008. 96 с.
45. Хриков Є. М. Управління навчальним закладом. Київ, 2006. 365 с.
46. Чмут Т. К., Чайка Г. Л. Етика ділового спілкування : навч. посіб. Київ, 2002. 223 с.
47. Шевченко Ю. М. Педагогічна деонтологія : навч.-метод. посіб. [для студ. спеціальності «Початкова освіта»] / Авт.-укл. Ю. М. Шевченко. Мелітополь : Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2018. 130 с.
48. Шеломцев В. Етикет і сучасна культура спілкування. К., 2003. 416 с.
49. Шоутен Т., Даниленко Л., Зайченко О. Менеджмент керівників закладів дошкільної і початкової освіти. Київ, 2009. 112 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <https://onlinetestpad.com/ua/tests/psychological>
2. https://repository.mu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1201/1/deontolog_p_idgotovka.pdf
3. www.school.gov.ua
4. <http://www.center.gov.ua/rizne/etika-derzhavnih-sluzhbovciv.-svitovapraktika.html>
5. <http://www.management.com.ua/hrm/motivation.php>

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять, передбачених навчальною дисципліною, є обов'язковим. Пропуск занять має бути відпрацьованим протягом двох тижнів таким чином:

- лекція – висвітлення основних понять теми обсягом до 3 сторінок;
- семінар (практичне заняття) – письмове повідомлення за темою семінару до 2 сторінок;
- індивідуальні науково-дослідні завдання мають бути надіслані до початку залікової сесії на електронну сторінку викладача чи у команду Microsoft Teams, у відповідний канал.

Всі завдання надсилають електронною поштою на поштову скриньку викладача із позначенням в темі листа «Прізвище_Тема завдання_лекція(семінар, ІНДЗ).

Всі види робіт необхідно виконувати в оговорені строки.

Політика академічної доброчесності.

Завдання виконуються студентом самостійно. При виконанні групових завдань (інтерактивних, ігрових) враховується індивідуальний внесок кожного студента.

Списування заборонені (в т.ч. із використанням сучасних пристроїв). На підсумкових заняттях мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot тощо).

Перевірка робіт на плагіат здійснюється обов'язково згідно до Вимог норм доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, що передбачено у силабусі.

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників освітнього процесу, виконувати графік навчального процесу.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті.

Викладання навчальної дисципліни передбачає використання інтерактивних засобів навчання (мультимедійний проектор, комп'ютери,

ноутбуки, планшети, смартфони). Під час занять студенти можуть використовувати сучасні засоби комунікації для перевірки кьюаркодів, пошуку інформації, створення документів у текстових та графічних редакторах при виконанні творчих завдань. Під час лекцій студенти можуть використовувати мобільні пристрої для пошуку та уточнення інформації, для проведення дискусії тощо. На підсумкових заняттях (під час екзамену) мобільні пристрої можуть бути використані тільки під час тестування.

Комунікація.

Комунікативний процес між викладачем та студентом відбувається як індивідуально, так і у груповій формі через канал «Конфліктологія та психологія управління» у команді в Microsoft Teams, через електронну пошту та Viber.

Перевірка діагностичних робіт (тести, творчі завдання, відпрацювання, ІНДЗ) викладачем відбувається протягом 10 днів після подання на перевірку, але не пізніше ніж за тиждень до підсумкового контролю (іспиту). Під час перевірки увагу зосереджено на оформленні та дотриманні вимог до кожного виду робіт, що перевіряються. Всі навчальні матеріали знаходяться у вільному доступі на відповідному каналі команди в Microsoft Teams.

Електронне забезпечення навчання (Teams)

<http://surl.li/dghqg>

Розробник силабуса

к. пед. н., доцент

Л. О. ПРЯДКО

Завідувач кафедри

к. пед. н., доцент

Г. Л. ЄФРЕМОВА